

BESLUIT VAN DE RAAD**van 18 februari 2008****inzake de principes, prioriteiten en voorwaarden die zijn opgenomen in het Europees Partnerschap met Bosnië en Herzegovina en tot intrekking van Besluit 2006/55/EG**

(2008/211/EG)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

- (4) Volgens de mededeling van de Commissie over de uitbreidingsstrategie en de voornaamste uitdagingen 2006-2007 zouden de partnerschappen eind 2007 worden bijgewerkt.

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

- (5) Op 17 juli 2007 heeft de Raad Verordening (EG) nr. 1085/2006 tot invoering van een instrument voor pretoetredingssteun (IPA) ⁽³⁾ goedgekeurd, waarmee een nieuw kader wordt ingesteld voor de financiële steun aan kandidaat-lidstaten.

Gelet op Verordening (EG) nr. 533/2004 van de Raad van 22 maart 2004 inzake het opzetten van Europese partnerschappen in het kader van het stabilisatie- en associatieproces ⁽¹⁾, zoals gewijzigd, en met name op artikel 2,

- (6) Daarom moet een nieuw Europees partnerschap worden goedgekeurd waarmee het huidige partnerschap wordt bijgewerkt met nieuwe prioriteiten voor voortzetting van de werkzaamheden op basis van de bevindingen van het voortgangsverslag 2007 over de voorbereidingen van Bosnië en Herzegovina op verdere integratie in de Europese Unie.

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Europese Raad van Thessaloniki van 19 en 20 juni 2003 heeft zijn goedkeuring gehecht aan de invoering van Europese partnerschappen als middel om het Europese perspectief van de landen van de westelijke Balkan gestalte te geven.

- (7) Als voorbereiding op verdere integratie in de Europese Unie moeten de bevoegde autoriteiten van Bosnië en Herzegovina een plan opstellen met een tijdschema en specifieke maatregelen om de prioriteiten van dit Europees partnerschap aan te pakken.

- (2) Op grond van Verordening (EG) nr. 533/2004 neemt de Raad een besluit over de beginselen, prioriteiten en voorwaarden die worden opgenomen in de partnerschappen, alsmede over eventuele latere aanpassingen daarvan. Voorts wordt de follow-up van de Europese partnerschappen verricht op basis van de mechanismen die zijn vastgesteld in het kader van het stabilisatie- en associatieproces, met name de jaarlijkse voortgangsverslagen.

- (8) Besluit 2006/55/EG moet derhalve worden ingetrokken,

BESLUIT:

- (3) De Raad heeft op 30 januari 2006 het tweede Europees partnerschap met Bosnië en Herzegovina goedgekeurd ⁽²⁾.

Artikel 1

⁽¹⁾ PB L 86 van 24.3.2004, blz. 1. Verordening gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 269/2006 (PB L 47 van 17.2.2006, blz. 7).

⁽²⁾ Besluit 2006/55/EG van de Raad van 30 januari 2006 inzake de principes, prioriteiten en voorwaarden die zijn opgenomen in het Europees partnerschap met Bosnië en Herzegovina en tot intrekking van Besluit 2004/515/EG (PB L 35 van 7.2.2006, blz. 19).

De beginselen, prioriteiten en voorwaarden in het kader van het Europees partnerschap met Bosnië en Herzegovina zijn opgenomen in de bijlage bij dit besluit.

⁽³⁾ PB L 210 van 31.7.2006, blz. 82.

Artikel 2

De uitvoering van het Europees partnerschap wordt geëvalueerd door middel van de mechanismen die zijn vastgesteld in het kader van het stabilisatie- en associatieproces, met name de voortgangsverslagen die jaarlijks door de Commissie worden opgesteld.

Artikel 3

Besluit 2006/55/EG wordt ingetrokken.

Artikel 4

Dit besluit wordt van kracht op de derde dag volgende op die van zijn bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te Brussel, 18 februari 2008.

Voor de Raad

De voorzitter

D. RUPEL

BIJLAGE

EUROPEES PARTNERSCHAP MET BOSNIË EN HERZEGOVINA 2007

1. INLEIDING

De Europese Raad heeft zijn goedkeuring gehecht aan de invoering van Europese partnerschappen als middel om het Europese perspectief van de landen van de westelijke Balkan gestalte te geven. Met het voorgestelde herziene partnerschap wordt het tweede partnerschap bijgewerkt op grond van de conclusies van het voortgangsverslag van de Commissie over Bosnië en Herzegovina over 2007. Er worden nieuwe en nog resterende prioriteiten in beschreven. De nieuwe prioriteiten zijn aangepast aan de specifieke behoeften en de stand van voorbereiding van het land en zullen zo nodig worden bijgewerkt. Bosnië en Herzegovina dient een plan op te stellen met inbegrip van een tijdschema en specifieke maatregelen om de prioriteiten van het Europees partnerschap aan te pakken. Het partnerschap vormt ook een leidraad voor de financiële bijstand aan het land.

2. BEGINSLEN

Het stabilisatie- en associatieproces blijft het kader voor de Europese integratie van de landen van de westelijke Balkan, totdat zij in de toekomst zullen toetreden. De voor Bosnië en Herzegovina vastgestelde prioriteiten hebben betrekking op de capaciteit van dit land om te voldoen aan de criteria die zijn gedefinieerd door de Europese Raad van Kopenhagen van 1993, en de voorwaarden die zijn vastgesteld voor het stabilisatie- en associatieproces, met name de voorwaarden die zijn gedefinieerd door de Raad in diens conclusies van 29 april 1997 en 21 en 22 juni 1999, in de Slotverklaring van de Top van Zagreb van 24 november 2000 en in de agenda van Thessaloniki.

3. PRIORITEITEN

Bij het bepalen van de prioriteiten van dit Europese partnerschap is vooral gekeken of redelijkerwijs mag worden aangenomen dat Bosnië en Herzegovina deze de komende jaren volledig dan wel voor een groot deel zal kunnen verwezenlijken. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kortetermijnprioriteiten, die binnen één tot twee jaar zouden moeten worden verwezenlijkt, en middellangetermijnprioriteiten, die binnen drie tot vier jaar zouden moeten worden verwezenlijkt. De prioriteiten betreffen zowel de wetgeving als de uitvoering daarvan.

Uiteraard kunnen, gelet op de behoefte aan prioriteitstelling en rekening houdend met de vooruitgang die het land zal hebben geboekt, in toekomstige versies van het partnerschap ook andere taken die Bosnië en Herzegovina nog moet uitvoeren, als prioriteiten worden aangemerkt.

De belangrijkste kortetermijnprioriteiten staan bovenaan de lijst, in willekeurige volgorde.

3.1. PRIORITEITEN OP KORTE TERMIJN

Belangrijkste prioriteiten

- Wetgeving met betrekking tot de politiehervorming op staats- en entiteitsniveau goedkeuren, in overeenstemming met de drie EU-beginselen, en een begin maken met de uitvoering ervan.
- Volledig samenwerken met het Internationaal Straftribunaal voor het voormalige Joegoslavië (ICTY), en actief optreden om alle personen die door het Joegoslavië-tribunaal worden gezocht te arresteren.
- Op het niveau van de Federatie van Bosnië en Herzegovina de noodzakelijke wetgeving inzake de openbare omroep aannemen en de hervorming van de openbare omroep uitvoeren.
- De strategie van 2006 met betrekking tot de hervorming van het openbaar bestuur uitvoeren en ervoor zorgen dat alle ministeries en instellingen op het niveau van de staat adequaat gefinancierd worden, operationeel zijn en goed zijn uitgerust, met name wat betreft kantoorruimte en personeel.
- De bestuurlijke capaciteit versterken ter voorbereiding op de uitvoering van de afspraken van de stabilisatie- en associatieovereenkomst (SAO) en de interimovereenkomst.
- Blijven werken aan verzoening tussen burgers van de landen in de regio en aan definitieve oplossingen voor hangende bilaterale kwesties, met name wat betreft grensvraagstukken.
- Aanzienlijke vooruitgang boeken met betrekking tot de verwezenlijking van één economische ruimte in Bosnië en Herzegovina met vrij verkeer van goederen, diensten, kapitaal en personen.

- Structurele starheid die de werking van de arbeidsmarkt verstoort, wegwerken, met name de belasting op arbeid, de hoogte van de sociale overdrachten en loonvormingsmechanismen, teneinde de arbeidsparticipatie en de werkgelegenheid te verhogen.
- Maatregelen treffen met het oog op beter functionerende en duurzame institutionele structuren en betere eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, onder meer door, waar nodig, wijzigingen van de grondwet van Bosnië en Herzegovina overeen te komen en aan te nemen.

Politieke criteria

Democratie en rechtsstaat

Grondwet/Bestuur

- Verdere stappen ondernemen om het parlement van Bosnië en Herzegovina voldoende technische middelen en personeel te verschaffen.
- Zorgen voor een gestructureerde en geïnstitutionaliseerde coördinatie tussen de staat en de entiteiten door goed functionerende mechanismen in te stellen voor onderlinge coördinatie in politieke, technische en wetgevings-aangelegenheden.
- Zorgen voor een goede follow-up van de verslagen van de hoge controle instanties van Bosnië en Herzegovina en maatregelen nemen tegen personen die zich schuldig maken aan onregelmatigheden.

Parlement/Verkiezingen

- De kieswet betreffende de leden van het presidentschap van Bosnië en Herzegovina en de leden van het Huis van Volkeren wijzigen om deze volledig in overeenstemming te brengen met het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de verplichtingen uit hoofde van de Raad van Europa die na de toetreding gelden.

Openbaar bestuur

- Het bureau van de coördinator voor het openbaar bestuur de nodige personele en materiële middelen toekennen voor het uitvoeren van zijn taak.
- Verdere verbeteringen aanbrengen in aanwervingsprocedures die steunen op objectieve criteria en verdienste, zorgen voor transparantie en voor een snelle benoeming van voldoende gekwalificeerde ambtenaren.
- De wetgeving met betrekking tot ambtenaren harmoniseren om een verantwoordingsplichtig en doelmatig ambtenarenapparaat op te zetten volgens professionele loopbaanontwikkelingscriteria.
- Samenvoeging van de ombudsmannen van de staat en van de entiteiten voltooien en het bureau op het niveau van de staat voldoende middelen toekennen om goed te kunnen functioneren.

Justitie

- De onafhankelijkheid van het gerechtelijk apparaat versterken, en de verantwoordingsplicht alsmede de doeltreffendheid verbeteren, onder meer door het aantal achterstallige rechtszaken te verkleinen.
- Een ontwikkelingsstrategie voor justitie goedkeuren en beginnen met de uitvoering hiervan.
- Zorgen voor adequate opleiding van rechters, met name wat betreft de wetgeving op het gebied van de mensenrechten en vraagstukken met betrekking tot de uitvoering van de stabilisatie- en associatieovereenkomst.

Corruptiebestrijding

- Een gedetailleerd actieplan om corruptie te bestrijden aannemen en uitvoeren, op basis van de nationale anticorruptiestrategie.
- De aanbevelingen van de Groep van staten tegen corruptie (GRECO) uitvoeren en voldoen aan de verplichtingen uit hoofde van internationale verdragen inzake corruptie.
- Corruptie krachtdadig vervolgen en een nultolerantiebeleid tegen corruptie voeren.
- De wet inzake belangenverstrengeling naar behoren uitvoeren.

Mensenrechten en bescherming van minderheden

- Bepalingen betreffende de doodstraf uit de grondwet van de Republika Srpska schrappen.
- Internationale door Bosnië en Herzegovina geratificeerde verdragen beter uitvoeren, onder meer wat betreft de rapportage-eisen.
- De toegang tot de rechter verbeteren.
- De bescherming van de rechten van vrouwen en kinderen verbeteren.
- Overeenstemming bereiken over een grootschalige hervorming van het penitentiair stelsel en een staatsgevangenis bouwen.
- Het wetgevingskader inzake minderheden verder verbeteren, zodat volledig wordt voldaan aan de eisen van het kaderverdrag inzake de bescherming van nationale minderheden van de Raad van Europa, en zorgen voor de uitvoering ervan op het gehele grondgebied van Bosnië en Herzegovina.
- Zorgen voor een goede functionering van de raad van nationale minderheden van Bosnië en Herzegovina en de overeenkomstige instanties op het niveau van de entiteiten.
- Alle sectorale actieplannen van de nationale strategie voor de Roma ontwikkelen en uitvoeren als onderdeel van een alomvattende strategie voor armoedebestrijding en sociale insluiting.
- Voortzetten van de-institutionalisering, gemeenschapsgerichte zorg en hulp aan afhankelijke personen, onder andere op het gebied van de geestelijke gezondheidszorg.

Regionale vraagstukken en internationale verplichtingen

- Regionale samenwerking, verzoening en goede betrekkingen met de buurlanden helpen versterken, onder meer door de overgang van het Stabiliteitspact naar een samenwerkingskader met meer regionale inbreng te bevorderen, en de Midden-Europese Vrijhandelsovereenkomst (CEFTA) daadwerkelijk uitvoeren.
- De samenwerking met buurlanden bevorderen, met name met betrekking tot grensoverschrijdende samenwerking, bestrijding van georganiseerde misdaad, illegale handel en smokkel, justitiële samenwerking en grensbewaking.
- Bijdragen tot een oplossing voor de resterende grensaangelegenheden met de buurlanden.
- Ervoor zorgen dat het fonds voor de terugkeer van vluchtelingen over voldoende financiële middelen beschikt en volledig operationeel is; bijdragen tot de volledige uitvoering van de Verklaring van Sarajevo; het proces van de terugkeer van vluchtelingen voltooiën en belangrijke vooruitgang boeken bij hun economische en sociale integratie.

Economische criteria

- De macro-economische stabiliteit versterken door een duurzame begrotingskoers te volgen en zorgvuldige beleidsinstrumenten te hanteren teneinde de financiële stabiliteit te bewaren gezien de snelle ontwikkelingen in de sector financiële intermediatie.
- Het privatiseringsproces versnellen teneinde 5-10 % van het overheidskapitaal over te hevelen naar de particuliere sector, waarbij de federatie streeft naar de bovengrens.
- Mechanismen voor begrotingstoezicht ontwikkelen op basis van begrotingsregels en institutionele samenwerking ter bevordering van de begrotingsdiscipline binnen de entiteiten en tussen de instellingen op het niveau van de staat en de entiteiten; een goed klimaat scheppen voor de institutionele samenwerking binnen een goed functionerende nationale belastingraad.
- De afstemming van nationale vorderingen afronden overeenkomstig de terugbetalingscapaciteit op de begroting en de overheidsschuld duurzaam doen afnemen.
- Het ondernemingsbestuur verbeteren door aanzienlijke vooruitgang te boeken met het herstructureren en afstoten van verlieslijdende overheidsbedrijven.

- Ervoor zorgen dat de handelsrechtbanken goed functioneren, en in het bijzonder hun capaciteit om faillissementsprocedures efficiënt af te handelen, verbeteren.
- De rechtszekerheid voor lokale en buitenlandse economische actoren verbeteren en een beter ondernemingsklimaat scheppen.

Europese normen

Interne markt

Vrij verkeer van goederen

- Het juridische kader met betrekking tot normalisatie, metrologie, accreditatie en certificatie van producten verbeteren en uitvoeren en in overeenstemming brengen met de normen en beste praktijken van de EU; de technische regelgeving verder afstemmen op die van de EU; op het gebied van kwaliteitsborging: de capaciteit van infrastructuur en instellingen vergroten en de juridische grondslag creëren voor conformiteitsbeoordelingsprocedures.
- Zorgen voor voortdurende voortgang bij het goedkeuren van Europese normen (EN).
- Instellen van mechanismen voor interne consultatie en kennisgeving voorafgaand aan de invoering van nieuwe technische regelgeving die gevolgen heeft voor de handel.
- Ervoor zorgen dat het agentschap voor markttoezicht zijn taken volledig kan uitvoeren en een structuur voor markttoezicht tot stand brengen zoals vereist door het acquis inzake het vrije verkeer van goederen.
- De nationale wet inzake farmaceutische producten en medische apparatuur aannemen en het nationale farmaceutische agentschap oprichten.

Verkeer van personen, diensten en het recht op vestiging

- Het toezicht op de banken (en bijkomende activiteiten met betrekking tot toezicht) op staatsniveau brengen en ervoor zorgen dat de toezichthoudende autoriteit doelmatig functioneert, overeenkomstig de Bazelse kernbeginselen voor een effectief banktoezicht.
- De nationale obligatiewetgeving aannemen.
- Ervoor zorgen dat het bureau verzekeringswezen van Bosnië en Herzegovina goed functioneert en het bestaan van één interne verzekeringsmarkt waarborgt.
- Consistente wet- en regelgeving voor de kapitaalmarkten ontwikkelen met het oog op één economische ruimte en een adequaat institutioneel kader scheppen voor de coördinatie van het beleid en de wetgeving met betrekking tot de kapitaalmarkt.

Vrij verkeer van kapitaal

- Verdere vooruitgang boeken met betrekking tot het opheffen van beperkingen op de kapitaaluitstroom.

Douane en belastingen

- De douane- en belastingwetgeving en -procedures verder in overeenstemming brengen met het acquis en ervoor zorgen dat de tarieven van Bosnië en Herzegovina tijdig worden aangepast aan de meest recente Gecombineerde Nomenclatuur.
- Ervoor zorgen dat het wettelijke kader voor vrije zones verenigbaar is met EU-normen en het adequate toezicht op vrije zones waarborgen.
- Ervoor zorgen dat de oorsprongsregels juist worden toegepast, met inbegrip van diagonale cumulatie.
- De regels inzake de douanewaarden uitvoeren in overeenstemming met de internationale normen en praktijken.
- Belastingen van gelijke werking als douanerechten afschaffen (douanekosten voor de verwerking van douaneaangiften).
- Verdere uitbreiding van de administratieve capaciteit om de douane- en belastingwetgeving te implementeren en de corruptie, grensoverschrijdende misdaad en belastingontduiking te bestrijden.

- Een definitieve verdeelsleutel afspreken voor de opbrengsten van de indirecte belastingen tussen de staat, de entiteiten en het district Brčko.
- Naleven van de beginselen van de gedragscode voor de belastingheffing op ondernemingen en zorgen dat de nieuwe belastingmaatregelen in overeenstemming zijn met die beginselen.

Mededinging

- De bestaande antitrustwetgeving verbeteren in overeenstemming met de eisen van de stabilisatie- en associatieovereenkomst en de bestuurlijke capaciteit van de mededingingsraad vergroten.
- De voorbereidingen op het gebied van de staatssteun versnellen, met name door de noodzakelijke wetgeving aan te nemen, een operationeel onafhankelijke autoriteit voor toezicht op de staatssteun op te richten en ervoor te zorgen dat alle staatssteun in Bosnië en Herzegovina op transparante wijze wordt verleend.

Overheidsopdrachten

- Ervoor zorgen dat het nationale systeem voor overheidsopdrachten goed werkt en uitvoering geven aan wetgeving en procedures op dit gebied. De bestuurlijke capaciteit verder ontwikkelen.

Recht inzake intellectuele eigendom

- Het instituut voor intellectuele eigendom volledig operationeel maken zodat het zijn taken daadwerkelijk kan uitvoeren, en het huidige juridische kader uitvoeren en handhaven.
- Een actieplan opstellen om de noodzakelijke capaciteit op te bouwen voor de uitvoering en handhaving van de wetgeving inzake intellectuele eigendom, waarbij in het bijzonder aandacht wordt besteed aan de noodzakelijke gespecialiseerde opleiding voor wetshandavingsinstanties, rechters, openbaar aanklagers en douanebeambten.
- De samenwerking tussen wetshandavingsinstanties en alle betrokkenen verbeteren met het oog op een betere handhaving en beginnen met de ontwikkeling van voorlichtingscampagnes voor het publiek.

Werkgelegenheid en sociaal beleid

- Verder ontwikkelen van beleid met betrekking tot sociale integratie en sociale bescherming.
- Mechanismen voor een maatschappelijke dialoog ontwikkelen.
- Verdere inspanningen doen om de situatie van mensen met een handicap te verbeteren.
- Adequate bestuurlijke structuren en capaciteit ontwikkelen op het gebied van de bescherming van consument en gezondheid.

Onderwijs en onderzoek

- De nationale wet op het hoger onderwijs uitvoeren om het pad te effenen voor de uitvoering van de belangrijkste elementen van het proces van Bologna en het Erkenningsverdrag van Lissabon.
- De versnippering van het onderwijsstelsel en overlappende functies tussen de verschillende organisatieniveaus tegengaan. Beleidsontwikkeling en strategische planning versterken om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren.
- Maatregelen nemen om de scheiding van kinderen op school op grond van etnische afkomst te voorkomen.
- Het UNESCO-Verdrag betreffende de bescherming en de bevordering van de diversiteit van cultuuruitingen ondertekenen en ratificeren.
- Beginnen met het opstellen van een geïntegreerd onderzoeksbeleid.

WTO-vraagstukken

- Voortzetten van de hervormingen die noodzakelijk zijn om aan de WTO-regels en -verplichtingen te voldoen, en verder werken aan toetreding tot de WTO.

Sectoraal beleid*Industrie en midden- en kleinbedrijf (MKB)*

- Een coherent juridisch en institutioneel kader voor het MKB opzetten om het handvest voor het MKB adequaat te kunnen uitvoeren.
- De voorgestelde landelijke strategie voor het MKB aannemen en op staatsniveau de vereiste minimumcapaciteit opzetten zodat in het hele land een coherent en evenwichtig beleid voor het MKB wordt gevoerd, waaronder een nationaal bureau voor het MKB en een forum voor dialoog en overleg met het MKB.
- Een alomvattend industriebeleid ontwikkelen.

Landbouw en visserij

- De wet inzake landbouw, voedsel en plattelandontwikkeling aannemen en zorgen voor een adequaat juridisch kader voor de geharmoniseerde uitvoering van beleid op het gebied van landbouw, voedsel en plattelandontwikkeling. Op staatsniveau een alomvattende landbouwstrategie ontwikkelen.
- De bestuurlijke capaciteit op het gebied van landbouw, voedsel en plattelandontwikkeling op staatsniveau versterken zodat in het hele land de uitvoering van het markt- en plattelandontwikkelingsbeleid doeltreffend wordt gecoördineerd. Op staatsniveau een ministerie voor landbouw, voedsel en plattelandontwikkeling opzetten dat voldoende middelen heeft om zijn taken uit te voeren.
- Ervoor zorgen dat wetgeving wordt aangenomen die voldoet aan de Europese veterinaire en fytosanitaire normen en de voedselveiligheidsnormen en beginnen met de uitvoering ervan.
- De laboratorium- en inspectiecapaciteit met betrekking tot de voedselveiligheid en veterinaire en fytosanitaire aangelegenheden vergroten, referentielaboratoria oprichten en steekproefprocedures ontwikkelen in overeenstemming met de EU-eisen.
- Het systeem voor de identificatie van runderen en de registratie van verplaatsingen daarvan verbeteren en een begin maken met de identificatie van varkens, schapen en geiten en de registratie van verplaatsingen daarvan.

Milieu

- Een nationale milieuwet aannemen om een kader te creëren voor nationaal geharmoniseerde milieubescherming.
- De wetgeving inzake milieueffectbeoordelingen verder uitvoeren.
- Relevante internationale verdragen ratificeren en beginnen met de uitvoering ervan, waaronder de verdragen van Aarhus en Espoo.
- Het nationale milieugentschap oprichten en ervoor zorgen dat het goed functioneert.
- De bestuurlijke capaciteit van de instellingen die zich bezighouden met milieu, verder versterken, met name op het niveau van de staat, en de communicatie en coördinatie tussen deze instellingen verbeteren.

Energie

- Voldoen aan de verplichtingen die sinds 1 juli 2007 gelden in het kader van het Verdrag tot oprichting van de Energiegemeenschap, met name de volledige uitvoering van het acquis inzake de binnenlandse gas- en elektriciteitsmarkt en de grensoverschrijdende handel in elektriciteit.
- Een alomvattende energiestrategie ontwikkelen en aannemen.

Vervoersbeleid

- Het memorandum van overeenstemming inzake de ontwikkeling van een kernnetwerk voor regionaal vervoer in Zuidoost-Europa verder uitvoeren, waaronder het addendum inzake de opzet van een spoorwegruimte in Zuidoost-Europa en de planning van vervoersinfrastructuur op het niveau van de staat en van de entiteiten consolideren met het oog op de consequente prioritering van vervoersprojecten in het kader van het kernnetwerk voor regionaal vervoer in Zuidoost-Europa.
- De wetgeving verder aanpassen aan het acquis op vervoersgebied (technische en veiligheidsnormen, sociale normen en markttoegang).

- De nationale wet op de spoorwegen volledig uitvoeren. De netwerkverklaring voor de spoorwegen opstellen met het oog op open toegang tot het gebruik van de infrastructuur.
- De afspraken uitvoeren die zijn gemaakt tijdens de eerste overgangsfase van de Overeenkomst betreffende de totstandbrenging van een Europese gemeenschappelijke luchtvaartruimte, waaronder de uitvoering van de relevante luchtvaartwetgeving.

Informatiemaatschappij en media

- De wet inzake het agentschap informatiemaatschappij aannemen en dit agentschap oprichten.
- De regelgeving inzake telecommunicatie en elektronische communicatie uitvoeren en handhaven, waarbij wordt gestreefd naar een volledig geliberaliseerde en concurrerende markt. De nodige garanties betreffende concurrentie op de markt invoeren.
- De onafhankelijke positie van het Regelgevend Bureau voor de communicatie handhaven. De bestuurlijke capaciteit van het bureau versterken.

Financiële controle

- Een strategie voor de interne controle van de overheidsfinanciën ontwikkelen en aannemen.
- Wetgeving inzake interne controle en audits van de overheidsfinanciën aannemen en uitvoeren.

Statistiek

- De overeenkomst tussen de entiteiten over het statistisch systeem ter verbetering van de werkzaamheden van het centraal bureau voor de statistiek in Bosnië en Herzegovina uitvoeren, en de reikwijdte en de kwaliteit van de statistieken verbeteren, met name op het niveau van de staat.
- De verzameling en verwerking van landbouwstatistieken in overeenstemming met de EU-normen en -methodes verbeteren.
- De kwaliteit en de reikwijdte van de statistieken inzake de geconsolideerde overheidsrekeningen verbeteren.
- Het juridische kader creëren dat noodzakelijk is voor het uitvoeren van de volkstelling. Een streefdatum voor de volkstelling vaststellen en beginnen met de voorbereiding ervan.

Recht, vrijheid en veiligheid

Visa, grenscontrole, asielrecht en migratie

- Zorgen voor voldoende personeel voor de afdeling migratie binnen het ministerie van Veiligheid en voor adequate faciliteiten, uitrusting, personeel en opleiding voor de dienst vreemdelingenzaken.
- Op staatsniveau een migratiestrategie aannemen, evenals een nieuwe wet inzake migratie en verblijf van buitenlanders.
- De overnameovereenkomst tussen de EG en Bosnië en Herzegovina uitvoeren en onderhandelen over overnameovereenkomsten met de oorsprongslanden van migranten die via Bosnië en Herzegovina reizen.
- Ervoor zorgen dat de opvangcentra voldoen aan de internationale normen en volledige verantwoordelijkheid aanvaarden voor de financiering en het beheer van deze centra.
- De herziene nationale strategie voor geïntegreerd grensbeheer, die is gebaseerd op de richtlijnen terzake voor de westelijke Balkan, en het bijbehorende nationale actieplan aannemen en uitvoeren.
- De grensovergangen verder verbeteren.

Witwassen van geld

- De financiële inlichtingeneenheid volledig bemannen.
- De wetgeving tegen witwassen verder verbeteren, inclusief uitvoering en handhaving.

Drugs

- Een nationaal drugsbeleid ontwikkelen in overeenstemming met de Europese normen.
- Ervoor zorgen dat het narcoticabureau op het niveau van de staat zijn taken volledig kan uitvoeren.

Politie

- Het staatsbureau voor onderzoek en bescherming verder versterken, met name door de aanwerving van het personeel af te ronden.

Bestrijding van de georganiseerde misdaad en terrorisme

- De in de nationale strategie ter bestrijding van de georganiseerde misdaad bedoelde actieplannen opstellen en uitvoeren.
- Het nationale actieplan ter bestrijding van mensenhandel bijwerken en uitvoeren.
- Het Verdrag inzake de bestrijding van mensenhandel van de Raad van Europa ratificeren.
- De bestrijding van de georganiseerde misdaad opvoeren, evenals de internationale samenwerking met wetshandavingsinstanties.
- Aanvullende maatregelen treffen om slachtoffers van mensenhandel te beschermen, en ervoor zorgen dat de wetgeving inzake getuigenbescherming adequaat wordt uitgevoerd.
- De terrorismebestrijdingscapaciteit van het staatsbureau voor onderzoek en bescherming vergroten, en de internationale samenwerking op dit terrein versterken, onder meer door internationale verdragen op de juiste wijze te implementeren.

Bescherming van persoonsgegevens

- Een onafhankelijke toezichthoudende autoriteit oprichten (bureau voor gegevensbescherming), met voldoende bevoegdheden en voldoende financiële en personele middelen.

3.2. PRIORITEITEN OP MIDDELLANGE TERMIJN**Politieke criteria*****Democratie en rechtsstaat****Grondwet/Bestuur*

- Verdergaan met het overeenkomen en aannemen van wijzigingen van de grondwet van Bosnië en Herzegovina met het oog op beter functionerende en fiscaal houdbare institutionele structuren, betere eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden en de ondersteuning van het proces van Europese integratie.
- Steeds meer verantwoordelijkheid nemen op nationaal gebied wat betreft beleidsformulering en besluitvorming.

Openbaar bestuur

- De hervorming van het openbaar bestuur uitvoeren en de duurzaamheid daarvan waarborgen. De capaciteit om de wetgeving geleidelijk aan het acquis aan te passen en uit te voeren, vergroten.

Justitie

- De ontwikkelingsstrategie voor de sector justitie uitvoeren, een onafhankelijke, betrouwbare en efficiënte rechterlijke macht consolideren, die de rechtsstaat en de gelijke toegang van burgers tot justitie waarborgt, en ervoor zorgen dat de rechtbanken over de vereiste technische en financiële middelen beschikken voor een efficiënte en correcte rechtspraak.

Mensenrechten en bescherming van minderheden

- Ervoor zorgen dat de nationale wetgeving volledig in overeenstemming is met het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens.
- Toezien op de bescherming van minderheden overeenkomstig de EU- en internationale normen; de nationale strategie voor de Roma en de sectorale actieplannen volledig uitvoeren; gegevens ontwikkelen die een solide basis kunnen vormen voor de verdere ontwikkeling van strategieën voor sociale integratie, actieplannen en de beoordeling daarvan.

Regionale vraagstukken en internationale verplichtingen

- De regionale dialoog, stabiliteit, goed nabuurschap en samenwerking verder bevorderen.
- Het akkoord met de Verenigde Staten inzake de voorwaarden van overdracht van mensen aan het Internationale Strafhof op één lijn brengen met de leidende beginselen van de EU die door de Europese Raad van september 2002 zijn aangenomen.

Economische criteria

- De kwaliteit van de overheidsfinanciën verbeteren door de overheidsuitgaven als percentage van het bbp terug te dringen, de uitgaven te richten op categorieën die bevorderlijk zijn voor de groei, en de capaciteit met betrekking tot economische beleidsplanning te versterken.
- Het privatiseringsproces voltooien en de resterende verlieslijdende overheidsbedrijven die niet kunnen worden verkocht, opheffen.
- De participatie in de formele economie verbeteren door de socialezekerheidsbijdragen te verlagen, het pensioenstelsel te hervormen en de arbeidsmobiliteit in het hele land te bevorderen.
- De ontbundeling van de netwerkindustrieën opvoeren zodat de elektriciteits-, gas- en telecommunicatiemarkten worden opengesteld voor nieuwe leveranciers met het oog op meer concurrentie en de efficiënte toewijzing van middelen.
- Verdere hervormingen doorvoeren op het gebied van de registratie van eigendommen, de naleving van contracten, faillissementsprocedures, registratie, belastingheffing en vergunningverlening voor bedrijven teneinde het ondernemingsklimaat te verbeteren en het ondernemerschap te bevorderen. Overlappende regelgeving als gevolg van de verschillende bestuursniveaus schrappen en dubbele vennootschapsbelasting tussen de entiteiten voorkomen.

Europese normen**Interne markt***Vrij verkeer van goederen*

- Verdergaan met het oprichten van een structuur van instellingen die zich bezighouden met kwaliteit door aanpassing van de wetgeving op het gebied van normalisatie, certificatie van producten, metrologie, accreditatie en conformiteitsbeoordeling aan het acquis, alsmede de omzetting van de richtsnoeren van de nieuwe en globale aanpak en van de oude aanpak voortzetten.
- Verdere voortgang boeken bij de aanneming van Europese normen en meer inspanningen leveren om volledig lid te worden van de Europese normalisatie-instellingen: Europees Comité voor Normalisatie (CEN), Europees Comité voor Elektrotechnische Normalisatie en Europees Normalisatie-instituut voor Telecommunicatie.
- Een systeem voor markttoezicht opzetten dat voldoet aan de Europese normen.

Douane en belastingen

- De wetgeving op douane- en belastinggebied blijven aanpassen aan het acquis, en de bestuurlijke capaciteit om deze wetgeving uit te voeren verder uitbreiden en corruptie, grensoverschrijdende misdaad en belastingontduiking bestrijden.
- De uitwisseling van informatie binnen de regio en met de EU en de transparantie daarvan verbeteren om het toezicht op de naleving van maatregelen ter voorkoming van belastingfraude of -ontwijking te vergemakkelijken.

Mededinging

- De wetgeving op het gebied van staatssteun uitvoeren en ervoor zorgen dat de autoriteit voor toezicht op de staatssteun goed functioneert.
- Een uitgebreid overzicht opstellen van staatssteun.

Overheidsopdrachten.

- Ervoor zorgen dat het juridische kader voor overheidsopdrachten verenigbaar is met het acquis, en dat de procedures voor overheidsopdrachten naar behoren worden uitgevoerd.

Werkgelegenheid en sociaal beleid

- Binnen de geestelijke gezondheidszorg gemeenschapsgerichte diensten ontwikkelen als alternatief voor opname in een instelling, waarbij voldoende financiële middelen moeten worden toegekend aan deze sector.

Onderwijs en onderzoek

- Maatregelen treffen om het onderwijsstelsel, inclusief het basisonderwijs, te verbeteren en een modern stelsel voor beroepsonderwijs en -opleiding te creëren.
- De regionale samenwerking op het gebied van het hoger onderwijs bevorderen.

Statistiek

- Betrouwbare economische statistieken ontwikkelen en institutionele capaciteit opbouwen om elementaire statistische gegevens te produceren en te publiceren die in overeenstemming zijn met de Europese normen, met name op het gebied van de nationale rekeningen, landbouw, macro-economie en het bedrijfsleven en sociale statistieken, onder meer op het gebied van onderwijs, arbeid en volksgezondheid.
- De volkstelling uitvoeren.

Sectoraal beleid*Industrie en midden- en kleinbedrijf (MKB)*

- Het handvest voor het MKB uitvoeren.
- Uitvoering geven aan het industriebeleid.

Landbouw en visserij

- In het hele land uitvoering geven aan de alomvattende nationale landbouwstrategie.
- De capaciteit op het niveau van de staat met betrekking tot de coördinatie en harmonisatie van het beleid met betrekking tot landbouw, voedsel en plattelandontwikkeling uitbreiden, de uitvoeringsmechanismen versterken en de wetgeving verder aanpassen aan het acquis.
- Verdergaan met het aannemen van wetgeving die voldoet aan de Europese normen op het gebied van voedselveiligheid en veterinaire en fytosanitaire aangelegenheden en een effectief controlesysteem opzetten.
- Nagaan of de voedingsmiddelenindustrie voldoet aan de Europese eisen en een programma opstellen en in gang zetten voor de modernisering van deze bedrijven.

Milieu

- Het acquis verder omzetten, met bijzondere nadruk op afvalbeheer, waterkwaliteit, luchtkwaliteit, natuurbescherming en geïntegreerde vervuilingspreventie en -bestrijding.
- De strategische plannen uitvoeren, waaronder investeringsstrategieën en meer investeringen doen in milieu-infrastructuur, met bijzondere nadruk op afvalwaterverzameling en -behandeling, drinkwatervoorziening en afvalbeheer.
- Milieubeschermingsvereisten integreren in de omschrijving en uitvoering van beleid in andere sectoren.

Vervoersbeleid

- De voorwaarden scheppen voor mededinging op het spoor, waaronder instellingen voor regelgeving en veiligheid.
- Zorgen voor verdere aanpassing van de wetgeving aan het acquis op vervoersgebied, met name wat betreft de technische en veiligheidsnormen (waaronder de invoering van de digitale tachograaf), sociale normen en marktliberalisering.
- De afspraken uitvoeren die zijn gemaakt tijdens de tweede overgangsfase van de Overeenkomst betreffende de totstandbrenging van een Europese gemeenschappelijke luchtvaartruimte.

Energie

- De hervorming van de energiebedrijven versnellen, met name in de elektriciteits- en gasector, de actieplannen van de entiteiten voor de herstructurering van de elektriciteitssector uitvoeren, begeleidende plannen ontwikkelen voor de hervorming van de kolensector, in de gasector een netbeheerder en een distributeur instellen en de interne gasmarkt ontwikkelen.
- Zorgen voor een geconsolideerd systeem voor de regelgeving in de elektriciteits- en gasector, dat later ook voor andere sectoren kan dienen, overeenkomstig het Verdrag tot oprichting van de Energiegemeenschap, en parallel daaraan ervoor zorgen dat de vraagstukken met betrekking tot sociaal kwetsbare klanten worden aangepakt.

Informatiemaatschappij en media

- De wetgeving inzake de openbare omroep volledig uitvoeren en de structurele hervorming van deze sector afronden.
- De wetgeving aanpassen aan het EU-regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten en toezien op de implementatie en handhaving ervan.
- Zich aanpassen aan de Europese overeenkomst inzake grensoverschrijdende televisie en de richtlijn televisie zonder grenzen.

Financiële controle

- Het beleidsdocument en het actieplan voor de interne controle van de overheidsfinanciën uitvoeren.
- De operationele en functionele capaciteit alsmede de financiële onafhankelijkheid van de Rekenkamer versterken.
- Procedures en administratieve capaciteit ontwikkelen met het oog op een efficiënte bescherming van de financiële belangen van de EU.

Recht, vrijheid en veiligheid*Visa, grenscontrole, asielrecht en migratie*

- Het beleid met betrekking tot visa, asiel en migratie uitvoeren overeenkomstig de EU-normen.
- De grensbewaking verder verbeteren, met bijzondere nadruk op grensinfrastructuur en de bewaking van de groene grens.

Witwassen van geld

- Verder verbeteren van de handhaving van de wetgeving met betrekking tot het witwassen van geld.

Drugs

- De wetshandhavingsinstanties voldoende equiperen voor de strijd tegen de drugshandel. Zorgen voor goede samenwerking tussen instanties en op internationaal niveau, zodat de resultaten op dit gebied aanzienlijk verbeteren.

Politie

- De politiehervorming volledig uitvoeren.

Bestrijding van de georganiseerde misdaad en terrorisme

- Aanzienlijke resultaten bereiken in de bestrijding van de georganiseerde misdaad en alle vormen van illegale handel en terrorisme, en zorgen voor adequate gerechtelijke vervolging.

Bescherming van persoonsgegevens

- De nationale wet inzake de bescherming van persoonsgegevens uitvoeren overeenkomstig het acquis en zorgen voor efficiënt toezicht en handhaving.

4. PROGRAMMERING

De communautaire bijstand aan de landen van de westelijke Balkan in het kader van het stabilisatie- en associatieproces wordt verleend via de bestaande financiële instrumenten, met name Verordening (EG) nr. 1085/2006 (IPA), en daarnaast Verordening (EG) nr. 2666/2000 van de Raad (Cards) ⁽¹⁾ voor programma's die vóór 2007 werden goedgekeurd. De financieringsovereenkomsten vormen de juridische grondslag voor de uitvoering van de concrete programma's. Dit besluit heeft derhalve geen financiële gevolgen. Bosnië en Herzegovina heeft toegang tot financiering uit hoofde van meerlanden- en horizontale programma's.

5. CONDITIONALITEIT

De steun aan de landen van de westelijke Balkan wordt verleend op voorwaarde dat verdere vooruitgang wordt geboekt met betrekking tot de politieke criteria van Kopenhagen en de specifieke prioriteiten van dit Europees Partnerschap. Bij niet-naleving van deze voorwaarden kan de Raad passende maatregelen nemen op grond van artikel 21 van Verordening (EG) nr. 1085/2006 of op grond van artikel 5 van Verordening (EG) nr. 2666/2000 voor programma's van vóór 2007. De steun wordt eveneens afhankelijk gesteld van de door de Raad in zijn conclusies van 29 april 1997 vastgelegde voorwaarden, met name wat betreft de toezegging door de begunstigden om democratische, economische en institutionele hervormingen uit te voeren. Specifieke voorwaarden zijn ook opgenomen in de individuele jaarprogramma's. De financieringsbesluiten zullen worden gevolgd door de ondertekening van een financieringsovereenkomst met Bosnië en Herzegovina.

6. TOEZICHT

De uitvoering van het Europees Partnerschap wordt geëvalueerd door middel van de mechanismen die zijn vastgesteld in het kader van het stabilisatie- en associatieproces, met name de door de Commissie gepresenteerde jaarverslagen.

⁽¹⁾ PB L 306 van 7.12.2000, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2112/2005 (PB L 344 van 27.12.2005, blz. 23).